

PÄIVITTYNYT TARPOJAOHJELMA

Julkaistu 10.4.2017

Miksi päivitys tehtiin?

- Tarpojaohjelma päivitettiin nykypäivään ja vastaamaan tämän hetken tarpeisiin
- Tarpojaohjelman oli todettu olevan rakenteeltaan sekava
- Päivitys yhtenäisti tarpojaohjelman muiden ikäkausiohjelmien kanssa
- Tarpojaohjelma halutaan entistä paremmin käyttöön lippukunnissa
- Monipuolisia toteutusvinkkejä aktiviteettien tekemistä helpottamaan
- Luotsin tehtävän selkeyttäminen
- Samoajaikäisen vartionjohtajan tehtävän helpottaminen

Miten päivitys toteutettiin?

- Toiveita päivittyvään ohjelmaan kerättiin keskusjärjestö- ja piiritoimijoiden lisäksi suoraan tarpojilta ja tarpojaluotseilta netti- ja livekyselyiden pohjalta.
- Päivityksestä vastasi ympäri Suomea koottu ryhmä ohjelmatoimijoita, joiden joukosta löytyy laajasti erilaisia opinto-, partiopesti- ja työtaustoja.

Mitä kyselyssä selvisi?

Kyselyssä (N=47 tarpojavartiota)

- Parasta tarpojaohjelmassa on vapaus ja kaverit
- 32% tarpojista ei tiennyt mikä KITT on
- Tarpojaohjelmaan pitäisi lisätä enemmän tekemistä, ruokaa ja hauskanpitoa
- Tarpojaohjelmasta tulisi poistaa tarpojien mukaan ”tylsät jutut”
- Kiinnostavimmat tarpot ovat luovuus (45%) ja selviytyminen (42%)
- Majakkaan päättyy vain puolet tarpoista
- Pausseja tehdään vain 40%:ssa vartioita
- vain 27% vartioista käyttää aktiviteettikorttia
- Parasta partiossa on kaverit ja leirit

Mitä päivityksessä tehtiin?

- Rakenne pysyi lähes samanlaisena
- Ohjelmaan kuuluu Tervetuloa tarpojaksi –vaihe, neljä pakollista tarppoa, kaksi lisätarppoa sekä siirtymä samoajaksi
- Yhteiset aktiviteetit upotettiin tarppojen muihin aktiviteetteihin
- Aktiviteettien tasot jätettiin pois
- Lisätarpoille kehitettiin kunnollinen sisältö
- Jokaiselle aktiviteetille kirjattiin tavoite, kuvaus ja toteutusvinkkejä
- Jokaisen aktiviteetin kohdalla kerrotaan lisäksi mitä tekevät vartionjohtaja ja luotsi

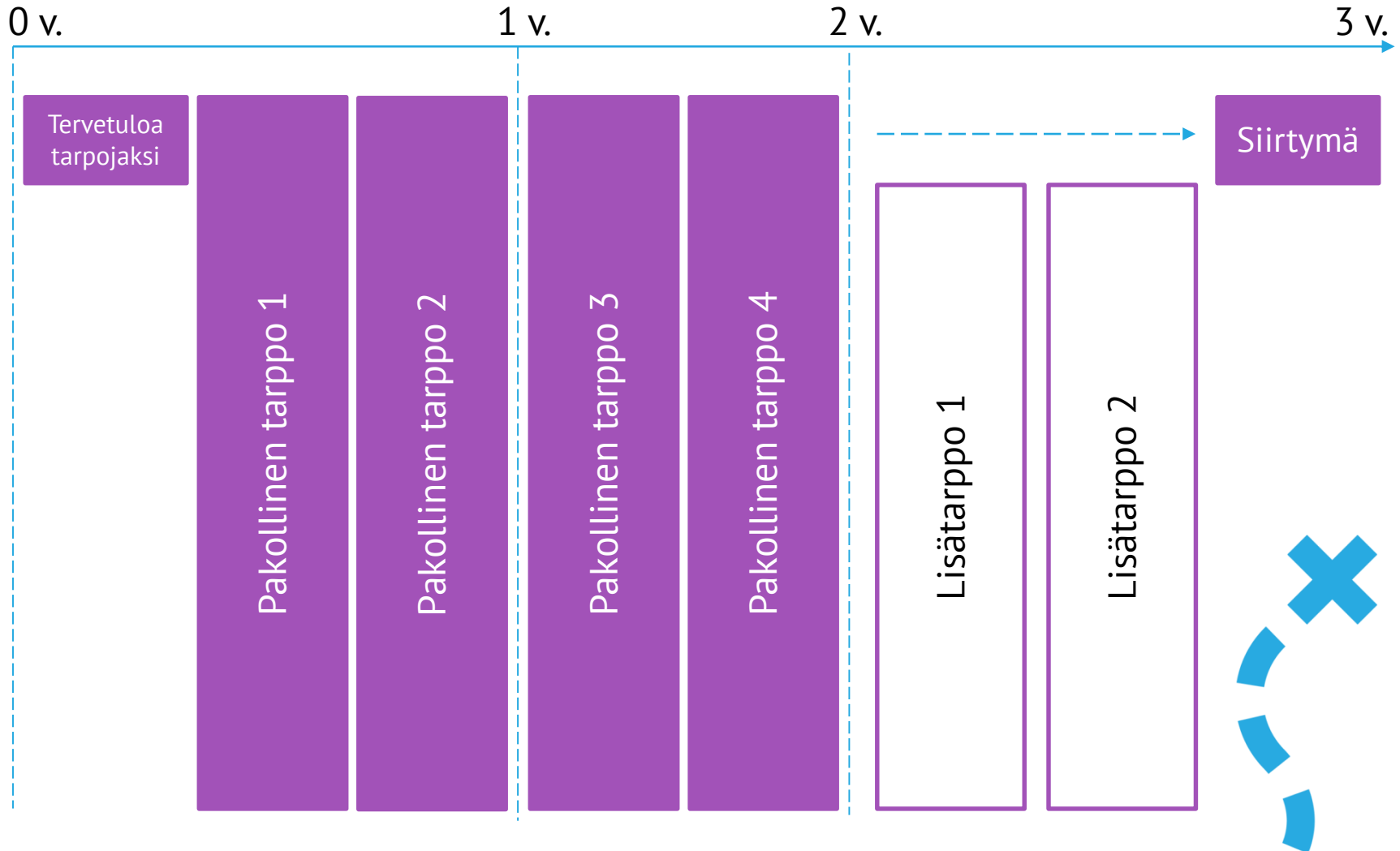
Tarpojaohjelma käytännössä

- Tarpojaikäkauteen voi tulla 6. tai 7. luokalla (12–13-vuotiaana), samoajiin siirrytään 9. luokalla (15-vuotiaana). Tarpojaikäkauden kesto on siis 2–3 vuotta, kuitenkin vähintään 2 vuotta siten, että samoajaksi ei voi siirtyä ennen kuin sinä vuonna, jolloin täyttää 15 vuotta.
- Tarpojaikäkautta voi jatkaa kolmannen vuoden lisätarpoilla: Minäminä ja Kaupunki.
- Tarpot voidaan tehdä missä järjestyksessä tahansa, mutta lisätarppoja tehdään vain kolmivuotisessa tarpoja-ohjelmassa. Jokainen tarppo alkaa suuntausvaiheella ja päättyy majakkaan.
- Suuntaus ja majakka ovat tärkeitä suunnittelun ja arvioinnin paikkoja, joissa tarpojat, vartionjohtaja ja luotsi pysähtyvät arvioimaan, mitä on opittu ja vastaavasti mitä tullaan oppimaan ja tekemään tulevan puolen vuoden aikana.

Tarpojaohjelman rakenne

- Tarpojaikäkausi alkaa Tervetuloa tarpojaksi -vaiheella
- Joka tarppo alkaa suuntausvaiheella, jossa valitaan tehtävä tarppo sekä aloitetaan suunnittelemaan majakkaa
- Tarppo koostuu pakollisista ja valinnaisista aktiviteeteista, joissa opetellaan majakassa tarvittavia tietoja ja taitoja
- Pakollisia aktiviteetteja on viisi, lisäksi jokaiseen tarppoon kuuluu johtamis- tai vastuutehtävä
- Valinnaisia aktiviteetteja tehdään vähintään neljä puolen vuoden aikana; yksi kustakin kasvatustavoitteen suhteesta
- Jokainen tarppo päättyy majakkaan
- Tarpojaikäkausi päättyy siirtymään

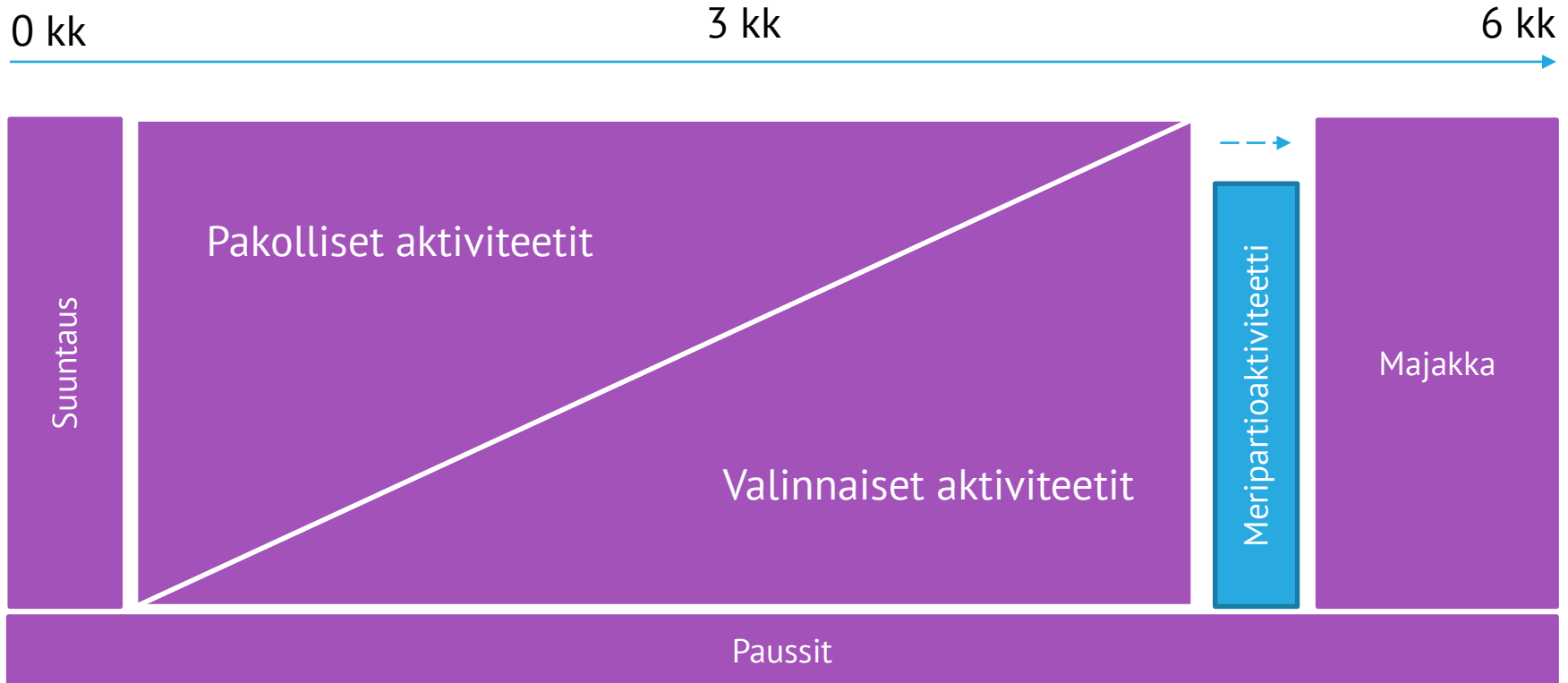
Tarpojaohjelman rakenne

TARPPO = puolen vuoden kokonaisuus

- Tarpojaohjelmassa on neljä puolen vuoden jaksoa eli tarppoa: Leiri, Luovuus, Selviytyminen ja Yhteiskunta.
- Valinnaisena kolmantena tarpojavuonna lisätarpot: Minäminä ja Kaupunki
- Jokainen tarppo alkaa suuntausvaiheella ja päättyy majakkaan
- Jokaiseen tarppoon kuuluu viisi pakollista aktiviteettia, joko vastuutehtävä tai johtamistehtävä sekä valinnaisia aktiviteetteja
- Tarpon aktiviteetit voi tehdä missä järjestyksessä tahansa
- Meripartiolaisille on lisäksi meripartioaktiviteetteja

Tarpon rakenne

Tarpon aktiviteetit (pakolliset ja valinnaiset) voi tehdä missä järjestyksessä tahansa. Valinnaisista aktiviteeteista tehdään jokaisesta suhteesta vähintään yksi.

LEIRI-TARPPO

Leiritarpon tavoitteena on, että tarpoja osaa metsäleirillä tarvittavia partiotaitoja

Tarpoja kulkee erilaisissa maastoissa. Hän valmistautuu leirille ja retkelle sekä tekee esimerkiksi käytännöllisiä leirirakennelmia. Kädentaidot ja rakentelu korostuvat leiritarpossa.

LUOVUUS-TARPPO

Luovuustarpon tavoitteena on, että tarpoja osaa käyttää luovaa ajattelua ja ongelmanratkaisutaitojaan. Tarpoja tutustuu uusiin kädentaitoihin ja saa esiintymisvarmuutta.

Tarpoja kokeilee uusia kädentaitoja, harjoittelee esiintymistä ja tuottaa teksti- tai kuvamateriaalia. Tarpoja saa uusia elämyksiä.

SELVIYTYMINEN-TARPPO

Selviytymistarpon tavoitteena on, että tarpoja osaa suunnitella ja toteuttaa vaelluksen yhdessä muiden kanssa.

Tarpoja lähtee pois tutuilta retkeilypaikoilta. Hän harjoittelee reitin huomioimista, varusteita ja ruokahuoltoa sekä vaeltaa johtajan opastuksella. Hän huolehtii itsestään vaelluksen aikana vaativissakin olosuhteissa sekä toimii ryhmässä.

Tarpoja nauttii luonnossa liikkumisesta.

YHTEISKUNTA-TARPPO

Yhteiskuntatarpon tavoitteena on, että tarpoja ymmärtää erilaisia kulttuureja osana yhteiskuntaa sekä toimii luonnon kanssa yhteisymmärryksessä.

Tarpoja vaikuttaa yhteiskunnallisiin asioihin. Hän ymmärtää oman mediavastuunsa. Tarpoja laajentaa maailmankatsomustaan ja kohtaa uusia ihmisiä partiossa sekä partion ulkopuolella.

MINÄMINÄ-TARPPO

Minäminätarpon tavoitteena on, että tarpoja kehittää itseään ja uskaltaa olla omanlainen. Tarpoja osaa pitää huolta myös kavereistaan ja kaverisuhteistaan.

Tarpoja viestii itsestään kuvan, äänen tai videon avulla sekä osaa katsoa mediaa kriittisesti. Hän opettelee kaveritaitoja ja osallistuu erilaisiin tarpojille suunnattuihin tapahtumiin. Tarpoja nauttii elämästä itsensä ja muiden kanssa.

KAUPUNKI-TARPPO

Kaupunkitarpon tavoitteena on, että tarpoja osaa itsestään ja lähipiiristään huolehtimisen taitoja.

Tarpoja tutustuu omaan kotiseutuunsa, pohtii tulevaisuuden suunnitelmiaan, saa kokemusta talousasioista ja huolehtii terveydestään. Tarpoja retkeilee ja liikkuu kaupunkiympäristöissä kuten puistoissa ja muissa retkeilypaikoissa. Tarpoja hyödyntää kaupunkiympäristön tarjoamia mahdollisuuksia.

Tarpojien merkit

- Kun tarpoja on tehnyt Tervetuloa tarpojaksi -vaiheen ja antanut tarpojalupauksen, saa hän kiinnittää partiopaidan oikeaan hihaan ikäkausimerkin.
- Kun tarppo majakoineen on valmis, saa tarpoja kiinnittää aloitusmerkin ympärille kyseisen tarpon merkin.
- Tarpot kiinnitetään tekemisjärjestyksessä, niille ei ole kiinteitä paikkoja ikäkausimerkin ympärillä. Ensimmäisen tarpon merkki kiinnitetään oikealle ylös. Seuraavat merkit jatkuvat myötäpäivään.
- Lisätarpot muistuttavat ulkoasultaan seikkailijoiden väli-ilmansuuntamerkkejä. Ne kiinnitetään tarpojien merkkikokonaisuuden alle rinnakkain.

Tarpojen merkit

Oikea hiha

Tervetuloa tarpojaksi -vaihe

- Tervetuloa tarpojaksi –vaihe on ensimmäisen tarpon suuntaus, jossa luodaan yhteisiä pelisääntöjä tuleville tarpojavuosille
- Tavoitteena on, että tarpoja tietää, mitä tarpojaikäkauden aikana tapahtuu ja millaisia valinnan mahdollisuuksia vartiolla on sekä antaa partiolupauksen ja sitoutuu tarpojen ihanteisiin.
- Ensimmäisen suuntausvaiheen ja tarpojalupauksen jälkeen tarpoja saa kiinnittää partiopaidan oikeaan hihaan ikäkausimerkin.

SUUNTAUS = tarpon aloitus

- Tarppo alkaa aina suuntauksella
- Suuntauksessa sovitaan yhdessä, mitä tullaan tekemään seuraavan puolen vuoden aikana
 - Mikä tarppo tehdään?
 - Mitä aktiviteetteja tehdään?
 - Millainen majakka päättää tarpon?
- Tavoitteena on luoda me-henkeä ja sitouttaa tarpojat toimintaan

PAKOLLISET AKTIVITEETIT

- Jokaiseen tarppoon kuuluu viisi pakollista aktiviteettia, jotka vartio tekee
- Jokaisen aktiviteetin yhteydessä on annettu erilaisia ideoita toteuttaa aktiviteetti eli toteutusvinkkejä
- Joidenkin aktiviteettien kohdalla yhden toteutusvinkin tekeminen riittää, jonkin toisen aktiviteetin kohdalla on hyvä tehdä useampi toteutusvinkki, jotta aktiviteetin tavoitteet saavutetaan
- Luotsin tehtävänä on auttaa vartiota ja vartionjohtajaa valitsemaan kyseiselle vartiolle sopivin aktiviteetin toteutustapa

JOHTAMIS- TAI VASTUUTEHTÄVÄ

- Jokaiseen tarppoon kuuluu myös pakollisena johtamis- tai vastuutehtävä.
- Tehtävien sisältö riippuu tarpojasta ja vartiosta.
 - Tavoitteena löytää jokaiselle yksilölle sopiva tehtävä yksin tai yhdessä kaverin kanssa
 - Tehtävät ovat lyhyitä ja tuettuja, ei siis varsinaisia johtajatehtäviä
- Tavoitteena on, että tarpoja osaa kantaa vastuuta ja huolehtia sovitusta tehtävästä. Samalla harjoitellaan myös palautteen vastaanottamista.

VALINNAISET AKTIVITEETIT

- Jokaisessa tarpossa on vapaavalintaisia aktiviteetteja neljässä eri kasvatustavoitteiden mukaisessa ryhmässä:
 - > Suhde itseen
 - > Suhde toiseen
 - > Suhde yhteiskuntaan
 - > Suhde ympäristöön
- Jokaisesta näistä valitaan vähintään yksi aktiviteetti

PAUSSIT

- Paussien tavoitteena on täydentää tarpojaohjelmaa niin että kasvatustavoitteet saavutetaan.
- Paussi on tarpojakokouksen tai retken yksi osa.
- Paussi on toiminnallinen harjoitus (esimerkiksi peli, leikki tai improvisaatio), jossa tarpoja pysäytetään elämään liittyvien asioiden äärelle.
- Paussien tarkoituksena on antaa tarpojalle eväitä kohti aikuisuutta.
- Luotsi tai vartionjohtaja valitsee kuhunkin tilanteeseen sopivan paussin.
- Pausseja on eri aiheista ja ne on jaoteltu kasvatustavoitteiden suhteiden mukaisesti neljään eri osioon.
-> Tämä helpottaa sopivan paussin löytämistä.

KITT

= Koko Ikäkauden TarpojaTapaaminen

- Voidaan järjestää lippukunnassa, alueellisesti tai naapurilippukunnan kanssa
- KITT tarpojaa tarpojille mahdollisuuden nähdä muita tarpoja oman ryhmän ulkopuolelta
- Johtajille KITT mahdollistaa haastavampien aktiviteettien tai paussien toteuttamisen yhteistyön avulla
- Luotsi pääsee KITT:ssa tapaamaan koko ikäkauden

MAJAKKA

- Majakka on konkreettinen tapahtuma, johon tarppo tähtää ja huipentuu.
- Majakan suunnittelu aloitetaan jo suuntauksen yhteydessä.
- Majakka valitaan ja suunnitellaan yhdessä, ei yksilöinä.
- Majakan suunnittelussa tarvitaan luotsin opastusta.
- Tarkoitus on, että tarpon aikana harjoiteltuja taitoja tarvitaan majakassa.
- Ohjelma sisältää valmiita majakkaehdotuksia, joita voi halutessaan käyttää.

MAJAKKA

- Majakka voi olla esimerkiksi
 - yhteiskuntatarrossa retki toiselle paikkakunnalle
 - leiritarrossa osallistuminen leirille
 - selviytymistarrossa vaellus
 - luovuustarrossa näytelmän ensi-ilta
 - kaupunkitarrossa kuvitteellinen evakkomatka
 - minäminätarrossa unelmaviikonlopun vietto

SIIRTYMÄ

- Ikäkauden päättää siirtymä samoajaksi.
- Tavoitteena on, että tarpoja suuntaa katseensa tulevaan ja näkee partiopolkunsa jatkon kiinnostavana.
- Ohjelma pitää sisällään muutamia siirtymäehdotuksia, mutta jokainen vartio ja lippukunta voi luoda omansa. Tärkeintä on, että siirtymä järjestetään.
- Siirtymä koostuu kolmesta osasta: kahdesta aktiviteetista (Mennyttä ja Tulevaa) sekä itse siirtymästä, joka voi olla esimerkiksi samoajakaste tai muu lippukunnan oma perinteinen juttu.
- Tarpojaohjelman päätösmerkki on Kimin hymy. Saadakseen päätösmerkin, tarpojan tulee olla tehnyt vähintään yksi tarppo kokonaisuudessaan.
- Siirtymään voi liittyä jotakin salaperäistä, jotakin perinteistä ja jotakin ryhmäyttävää.
- Siirtymä on tarpoja- ja samoajaluotsin yhteinen juttu.

VARTIONJOHTAJAN TEHTÄVÄT

Mihin vartionjohtajaa tarvitaan tarpojaohjelmassa?

Vartionjohtajan tehtävät tarpojaohjelmassa

Vartionjohtajan tehtävänä on muun muassa:

- suunnitella vartion toimintaa luotsin avustuksella ja tarpojen ajatuksia kuunnellen
- toteuttaa vartion viikkotoiminta luotsin kanssa sovitulla tavalla
- toteuttaa sovitut tehtävät retkillä ja KITTissä
- kouluttautua tehtäväänsä
- innostaa vartion jäseniä osallistumaan retkille, leireille ja muihin partiotapahtumiin ja osallistua niihin myös itse
- sitoutua tehtävään sovituksi ajaksi
- huolehtia omalta osaltaan yhteydenpidosta tarpojen ja näiden vanhempien kanssa sekä luotsin kanssa
- toimia esimerkkinä, kaverina ja luotettuna ihmisenä tarpojille

LUOTSIN TEHTÄVÄT

Mihin luotsia tarvitaan tarpojaohjelmassa?

Luotsin tehtävät tarpojaohjelmassa

Luotsin tehtävänä on muun muassa:

- suunnitella ja vastata vartion viikkotoiminnasta ja retkistä, mutta ei johtaa vartiota
- tukea vartionjohtajaa, auttaa vaikeampien aktiviteettien ja huippujuttujen toteuttamisessa
- osallistua ja omalta osaltaan toteuttaa KITT:a
- järjestää majakka yhdessä vartionjohtajan kanssa ja vastata siirtymistä
- huolehtia toiminnan turvallisuudesta
- toimia ideapankkina
- huolehtia kasvatustavoitteiden toteutumisesta ikäkaudessa
- toimia yhteistyössä muiden lippukunnan ja alueen tarpojaluotsien kanssa
- olla linkki tarpojien vanhempiin ja lippukuntaan

Suhde vartionjohtajaan

- Tarpojavartion tukemisen lisäksi luotsi tukee nuorta vartionjohtajaa tehtävässään:
 - suunnittelee toimintaa yhdessä vartionjohtajan ja vartion kanssa
 - antaa tilaa
 - on saatavilla
 - jos luotsi huomaa vartion tai vj:n toiminnassa puutteita, ohjaa hän toimintaa oikeaan suuntaan
 - kannustaa, haastaa ja innostaa vartionjohtajaa pestissään
 - tukee ja ohjaa haastavissa tilanteissa (esim. aktiviteetit, paussit, retket, leirit yms.)
 - Luotsi ei hoida vartionjohtajan tehtäviä

- Vartionjohtaja ja luotsi toimivat yhdessä koko toimintakauden ajan
- He suunnittelevat tarpojen toimintaa tekemällä toimintasuunnitelman yhdessä
- He sopivat, milloin luotsia tarvitaan paikalle, mitä tehtäviä luotsi hoitaa toimintakauden aikana ja miten toimitaan, jos vartionjohtaja ei pääsekään johonkin vartion kokoukseen.
- Aikuisen ei pitäisi suhtautua kevyesti tarpojaluotsin pestiin.
- Tarpojaluotsille ei riitä, että hän järjestää silloin tällöin tarpoja vartionjohtajille palaverin -> hänen on toimittava ja näyttävä myös vartion arjessa.

Suhde vartioon

- Luotsi pitää huolta että toiminta on mielekästä, tavoitteellista ja pitkäjänteistä sekä tukee nuoren kasvua vartionjohtajan kautta.
- Luotsi tuo pysyvyyttä, asettaa rajoja ja luo turvallisuuden tunnetta vartioon.
- Luotsi ei ole vartion jäsen, vaan on turvallinen aikuinen vartion arjessa.

Suhde muihin aikuisiin ja lippukuntaan

- Luotsi tukee vartionjohtajaa yhteydenpidossa nuorten vanhempiin sekä lippukuntaan.
- Luotsi toimii yhteistyössä ja vertaistukena muiden ikäkausien luotsien kanssa.
- Luotsi perehdyttää ja tukee mahdollisuuksien mukaan seuraavaa pestissä toimivaa luotsia.

Kysyttävää?

Kaisa.johto@partio.fi

Laura.kalervo@partio.fi

KIITOS!

WWW.PARTIO.FI

